

**Rēzeknes reģiona
novadu publisko
bibliotēku
2018.gada darba
pārskats**

Saturs

1. Vispārīgs reģiona bibliotēku raksturojums.....	3
2. Finansiālais nodrošinājums.....	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	5
4. Personāls.....	7
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	12
6. Krājums.....	19
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	24
8. Novadpētniecība.....	32
9. Projekti	37
10.Publicitāte.....	38
11.Sadarbības tīkla raksturojums.....	42
12.Methodiskais un konsultatīvais darbs.....	44

Pielikumi

1. Vispārīgs reģiona bibliotēku raksturojums

Rēzeknes reģionā 2018.gadā darbojās 35 publiskās bibliotēkas – 31 Rēzeknes novadā un četras Viļānu novadā. Publiskās bibliotēkas ir novadu pašvaldības struktūrvienības, ar Vietējās nozīmes bibliotēkas statusu, bibliotēku atkārtota akreditācija izieta 2015. un 2016. gadā. Bibliotēkās tiek turpināts darbs akreditācijas komisijas ieteikumu izpildei.

Reorganizācija un izmaiņas bibliotēku juridiskajā statusā nav notikušas, bibliotēku skaits nav mainījies.

Bibliotēkas tiek pozicionētas kā triju funkciju nostādņu kopums – izglītojošā, informatīvā un atpūtas. Bibliotēkas nodrošina iedzīvotāju informacionālās vajadzības, veicina mūžizglītību, atbalsta interešu izglītību, piedāvā izklaides un saturīga brīvā laika pavadīšanas aktivitātes.

Bibliotēku pakalpojumus izmanto $\frac{1}{4}$ Rēzeknes reģiona novadu iedzīvotāju, jo bibliotekārais aptvērumš ir 24 %, mainīgs viena procenta robežās vairākus gadus pēc kārtas.

2018. gada beigās Rēzeknes novadā viena publiskā bibliotēka bija vidēji uz 865 iedzīvotājiem, Viļānu novadā vidēji uz 1472 iedzīvotājiem, kas atbilst LR Ministru kabineta “Vietējas nozīmes bibliotēku tīkla darbības noteikumiem”.

1. Finansiālais nodrošinājums

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2016	2017	2018
Kopā (EUR)	575238	539411	546657
Pašvaldības finansējums	575189	539377	546611
Citi ieņēmumi:	49	34	46
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	49	34	46

Bibliotēku budžetu veido pašvaldības piešķirtais finansējums. Bibliotēkas sniedz galvenokārt bezmaksas pakalpojumus, maksas pakalpojumu (izdruka, kopēšana) apjoms un ieguvums ir ļoti mazs.

Kopumā bibliotēku finansiālā nodrošinājuma dinamika ir mainīga, salīdzinot pēdējos divus gadus vērojams neliels pieaugums. Finansējums uz vienu iedzīvotāju Rēzeknes novada ir 16.28 eiro, Viļānu novadā 18.67 eiro, kas atbilsts LR Ministru kabineta noteikumiem " Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi" nodrošina bibliotēku pamatfunkciju veikšanu.

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2016	2017	2018
Izdevumi kopā (EUR)	574086	537559	546404
Darbinieku atalgojums (bruto)	279034	283715	301776
Krājuma komplektēšana	71532	68979	64319

Bibliotēku izdevumi pārskata periodā ir nedaudz pieauguši. Pozitīva dinamika ir darbinieku atalgojuma izdevumiem (+18061 eiro), negatīva ir krājuma komplektēšanas izdevumu (- 4660 eiro) dinamika.

Ir samazinājies finansējums datortehnikas iegādei (atjaunošanai) 4727 eiro (- 3214 eiro salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu).

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēku telpu stāvokļa vērtējums:

	<i>Bibliotēkas nosaukums</i>
Ļoti labs	Feimaņu pagasta bibliotēka, Maltas pagasta bibliotēka, Nautrēnu pagasta bibliotēka, Ozolaines pagasta bibliotēka, Viļānu pilsētas bibliotēka
Labs	Audriņu, Bērzgales, Čornajas pagasta Ratnieku, Čornajas pagasta Rāznas, Dekšāres, Dricānu, Gaigalavas, Gaigalavas Vecstrūžānu, Griškānu, Ilzeskalna, Kantinieku, Kaunatas pagasta 1., Kaunatas pagasta 2., Lendžu, Lūznavas, Ozolmuižas, Pušas, Rikavas, Sakstagala, Silmalas, Silmalas pagasta Ružinas, Silmalas pagasta Štikānu Sokolku, Vērēmu pagastu bibliotēkas, Viļānu pagasta Radopoles bibliotēka
Apmierinošs	Mākoņkalna, Nagļu, Silmalas pagasta Kruķu, Stoļerovas, Strūžānu pagastu bibliotēkas
Neapmierinošs	nav

Galvenokārt bibliotēku telpu stāvoklis tiek vērtēts kā labs.

Nepietiekama telpu plātība joprojām ir Čornajas pagasta Rāznas, Griškānu pagasta, Silmalas pagasta Kruķu un Viļānu pagasta Radopoles bibliotēkās.

Remontdarbi veikti četrās bibliotēkās:

- Čornajas pagasta Ratnieku bibliotēkā - sienu kosmētiskais remonts;
- Ilzeskalna pagasta bibliotēkā veikta jumta seguma remontdarbi,, nokrāsota fasāde;
- Mākoņkalna pagasta bibliotēkā veikts kosmētiskais remonts bibliotēkas koridoros un nomainītas durvis;
- Nautrēnu pagasta bibliotēkā nomainītas ārdurvis;

Citi labiekārtošanas darbi:

- Nopirkts un uzstādīts režģis velosipēdiem pie Ilzeskalna pagasta bibliotēkas.

2019. gadā tiek plānoti remontdarbi:

- Ēkas, kurā atrodas Audriņu pagasta bibliotēka, renovācijas darbi;
- Sienu kosmētiskais remonts Silmalas pagasta bibliotēkā;
- Nomainīt grīdas segumu Silmalas pagasta Ružinas bibliotēkas telpās.

Ēku būvniecība netiek plānota.

Jaunas mēbeles iegādātas:

- Audriņu pagasta bibliotēkā galds un seši krēsli;
- Kantinieku pagasta bibliotēkā nopirkti trīs pufi rotaļu stūrītim;
- Lendžu pagasta bibliotēkā bērnu atpūtas stūrītī dīvāns un trīs sēžammaisi;
- Ozolmuižas pagasta bibliotēkā četri grāmatu plaukti.

Turpinās datortehnikas atjaunošana Čornajas pagasta Rāznas bibliotēkā, Dekšāres pagasta bibliotēkā, Mākoņkalna pagasta bibliotēkā, Silmalas pagasta bibliotēkā, Stoļerovas pagasta bibliotēkā, Sokolku pagasta bibliotēkā, Viļānu pagasta Radopoles bibliotēkā. Viļānu pilsētas bibliotēkā nopirkti divi čeku printerus darbam ar lasītājiem bērnu un pieaugušo abonementos.

2019. gadā datortehnikas iegāde tiek plānota Mākoņkalna, Silmalas pagastu bibliotēkās, Silmalas pagasta Ružinas bibliotēkā, multifunkcionālās iekārtas iegāde Silmalas pagasta Kruķu bibliotēkā.

Pilnībā nomainīta un atjaunota datortehnika lietotājiem ir Feimaņu, Maltas un Ozolaines pagastu bibliotēkās.

Datortehnikas skaits bibliotēkās samazinās, jo samazinās arī pieprasījums.

Tiek turpināta VVBIS un 3td datortehnikas, 21 datorkomplekts un 9 multifunkcionālās iekārtas, norakstīšana un atgriešana KISC.

Aktīvi tiek izmantots bezvadu internets (WI-FI) , arī ārpus bibliotēku telpām.

Bibliotēku lietotāji un darbinieki izsaka neapmierinājumu par WI-FI vāju signālu un nepietiekamu interneta datu pārraides ātrumu.

4. Personāls

Rēzeknes reģiona novadu bibliotēkās strādā 52 darbinieki, no tiem bibliotekārie ir 44 darbinieki.

Ar profesionālo bibliotekāro izglītību 15 darbinieki:

- t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.) – 3
- ar 1.līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību –2
- ar profesionālo vidējo izglītību – 10

Ar izglītību citās jomās 18 darbinieki:

- t.sk. ar bakalaura grādu - 9
- ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.) - 5
- ar profesionālo vidējo izglītību - 6

11 bibliotekārie darbinieki ar vispārējo vidējo izglītību.

Uz pilnu slodzi strādā 41 bibliotekārais darbinieks, viena bibliotēkas vadītāja uz 0.9, divas uz 0.75.

Notikusi darbinieku maiņa Kantinieku pagasta bibliotēkā, Ozolaines pagasta bibliotēkā un Simalas pagasta Štikānu bibliotēkās, bibliotēku vadītāju izglītība - bakalaura grāds citā nozarē.

Vērēmu pagasta bibliotēkās vadītāja apgūst 960 stundu profesionālās tālākizglītības programmu “ Bibliotēku zinības”.

Rēzeknes novada Mākoņkalna un Rikavas pagasta bibliotēku vadītājas, Viļānu novada Sokolku pagasta un Viļānu pagasta Radopoles bibliotēku vadītājas ir pieteikušās profesionālās kvalifikācijas eksāmenam LNB, apmeklējot konsultācijas.

Tabula “Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Dalībnieku skaits
1.	07.12.	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	SIA „Baltijas Datoru akadēmija”	„Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi”	8	10
2.	04.12.	Valmieras integrētā bibliotēka, Kocēnu pagasta 1. bibliotēka, Madonas novada bibliotēka, Barkavas pagasta bibliotēka	Europe Direct informācijas centrs Austrumlatgalē, Rēzeknes novada pašvaldības (RNP) Kultūras nodaļa,	Rēzeknes reģiona bibliotēku darbinieku pieredzes apmaiņas brauciens	6	25
3.	15.11.	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	Rēzeknes reģiona Galvenā bibliotēka (RGB)	Rēzeknes reģiona bibliotēku darbinieku seminārs: - SIA “Latvijas Grāmata” jaunumi; - Bibliotēku devums P. Apiņa grāmatas “Latvijai 100” tapšanā; - “Simts no mums”: bibliotekāru atmiņu stāstu diska prezentācija; - Latvija Eiropā: latviešu literatūra Eiropas valodās	4	27
4.	06.11.	Rēzeknes	Latvijas Nacionālās	Inovāciju seminārs	5	30

		pilsētas Centrālā bibliotēka	bibliotēkas (LNB) Bērnu literatūras centrs, Rēzeknes novada pašvaldība Kultūras nodaļa	lasīšanas veicināšanas programmām 2018		
5.	29.10.	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	SIA „Baltijas Datoru akadēmija”	„Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi”	8	8
6.	19.10.	Rīga	Izglītības un attīstības centrs “EGO”	Bibliotēku novadpētniecība – pamati un aktualitātes	8	1
7.	15.10.	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	Rēzeknes reģiona Galvenā bibliotēka (RGB)	Rēzeknes reģiona bibliotēku darbinieku seminārs	4	24
8.	03.10.	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	Izglītības un attīstības centrs „EGO”, Rēzeknes reģiona Galvenā bibliotēka	„Emocionālā inteliģence-efektīvas komunikācijas pamats”- profesionālās pilnveides praktisks seminārs	8	12
9.	17.09.	Latvijas Nacionāla Bibliotēka	Latvijas Nacionāla Bibliotēka	Informācijas meklēšana periodisko izdevumu digitālajā kolekcija Periodika.lv	4	4
10.	14.09.	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	SIA „Baltijas Datoru akadēmija”	„Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi”	8	6
11.	13.07	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	SIA „Baltijas Datoru akadēmija”	„Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi”	8	10
12.	15.05.	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	Rēzeknes reģiona Galvenā bibliotēka	Rēzeknes reģiona bibliotēku darbinieku seminārs: - Personas datu aizsardzība	4	30

				bibliotēkās; - 2018. gads – Eiropas kultūras mantojuma gads; - 21.gadsimta bibliotēkas Eiropā un pasaulē; - Kāpēc jābūt LBB biedram?		
13.	10.04.	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	SIA Tieto Latvija, RGB, Europe Direct informācijas centrs Austrumlatgalē	„Bibliotēku informācijas sistēma ALISE – palīgs informācijas resursu par ES veidošanā un meklēšanā”	8	9
14.	20.03.	Rēzeknes novada pašvaldība	Rēzeknes novada pašvaldības Kultūras nodaļa	Rēzeknes reģiona novadu bibliotēku darbinieku tematisks seminārs:- Pasauls dzejas dienai veltītas tikšanās ar dzejniekiem – novadniekiem	3	31
15.	13.03.	Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB)	LNB Kompetenču attīstības centrs	Skolēnu literāro interešu veidošana	6	1
16.	22.02.	Rēzeknes novada pašvaldība	Rēzeknes novada pašvaldības Kultūras nodaļa	Rēzeknes reģiona novadu publisko bibliotēku apaļā galda diskusija: - Aizvadītā gada bibliotēku veiksmes stāsti, problēmas un risinājumi	3	21
17.	21.02.	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Kreatīvā pieeja informācijas meklēšanai	4	3

Reģiona novadu bibliotēku darbinieki piedalījās Reģiona Galvenās bibliotēkas un Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē rīkotajos

pieredzes apmaiņas braucienos uz Valgas EDIC un bibliotēku, Valkas novada bibliotēku, Gulbenes novada bibliotēku un EDIC, Kauņas EDIC, Kauņas apriņķa un Kauņas pilsētas bibliotēku, Eiropas māju un LU Dabaszinātnes bibliotēku.

Gada nogalē Rēzeknes novada pašvaldībā tika organizēta reģiona novadu bibliotēku darbinieku sanāksme par darba aktualitātēm, gada veikumu, pieredzes apmaiņa.

Bibliotēku darbinieki atzīmē, ka profesionālās pilnveides iespēju piedāvājums ir plašs un daudzveidīgs. Bibliotēku darbinieki labprāt izmanto piedāvājumu, bet iniciatīvu ierobežo finansiālo līdzekļu trūkums maksas tālākizglītības programmu apgūšanai.

Problēmas un risinājumi:

- Nepietiekams finansiālais nodrošinājums darbinieku profesionālai pilnveidei un tālākizglītībai bibliotēku budžetā.
 - Finansiālais atbalsts profesionālajai pilnveidei – projekti sadarbībā ar Europe Direct informācijas centru Austrumlatgalē.
- Bibliotekāro darbinieku novecošanās; (Nav risinājuma)
- Kvalificētu darbinieku trūkums.
 - Viens darbinieks mācās, četri pieteikušies kvalifikācijas eksāmenam.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Bibliotēku pakalpojumus izmanto 24% reģiona iedzīvotāju. No kopējā bibliotēku lietotāju skaita 65% ir pieaugušie un 35% bērni un jaunieši līdz 18 gadiem.

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2016	2017	2018	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	8319	8230	7995	-1 / -3
<i>t. sk. bērni</i>	3081	2972	2905	-4 / -2
Bibliotēkas apmeklējums	153486	145183	125029	-6 / -14
<i>t. sk. bērni</i>	65369	55475	44189	-18 / -20
Virtuālais apmeklējums	19258	21681	20661	+11 / -5
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)	5509	6410	-	+14 / -
Izsniegums kopā	284710	262636	247591	-8 / -6
<i>t. sk. grāmatas</i>	139306	128130	112652	-9 / -12
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	141929	131945	125518	-8 / -5
<i>t. sk. bērniem</i>	53578	48212	41465	-11 / -14
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pašvaldībā	24%	25%	24%	+1 / -1
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.*</i>	-	5490	-	-
Iedzīvotāju skaits	33872	33545	32701	-1 / -2,5

Bibliotēku pamatrādītāju dinamika ir negatīva.

Pakalpojumu attīstība:

Publiskās bibliotēkas kļuvas par vienotu informācijas saņemšanas vietu ikvienam neatkarīgi no viņa sociālā, materiālā stāvokļa, vecuma un etniskās

izcelsmes, saglabājot tradicionālo informācijas avotu pieejamību un piedāvājot mūsdienīgus informācijas avotus.

BIS ALISE uzturēšana bibliotēkās nodrošina automatizētu bibliotekāra darba procesu.

Arvien biežāk bibliotēku darba praksē tiek ieviesta izbraukuma grāmatu apmaiņa pirmsskolas izglītības iestādēs (PII), senioru klubos, bērnu un jauniešu interešu centros. *[Maltas pagasta bibliotēkā atzīst, ka : Ieguvējas no šāda veida sadarbības ir abas puses – gan bibliotēka, jo tiek piesaistīti jauni lietotāji, gan PII, jo pedagogi ikdienas darbā nodrošināti ar jaunāko literatūru, viņiem ir iespēja dažādot mācību procesu, netērējot tam papildus līdzekļus no PII budžeta. Ieguvēji ir arī bērni, jo interese par grāmatu un lasīšanu tiek veicināta jau no agras bērnības, kā arī bērnu vecāki, kuri savas aizņemtības dēļ neatrod laiku bibliotēkas apmeklējumam.]*

Bibliotēku pakalpojumus aktīvi izmanto *personas ar īpašām vajadzībām*. Šiem lietotājiem ir dažādas invaliditātes grupas. Daži šīs kategorijas lasītāji apmeklē bibliotēku kopā ar asistentiem, citi saņem bibliotēkas pakalpojumus ar asistentu starpniecību.

Personām ar kustību traucējumiem pieejamas 14 bibliotēkas, pārējās, nodrošina pasūtīto izdevumu piegādi mājās.

Bibliotēkās tiek nodrošināta piekļuve e-pakalpojumiem visa vecuma apmeklētājiem neatkarīgi no prasmēm informācijas tehnoloģiju jomā un sekmēta informācijas tehnoloģiju prasmju apguve un uzlabošana. Apmeklētāju konsultēšana un apmācība tradicionālo un elektronisko informācijas resursu izmantošanā notiek individuāli – brīdī, kad lietotājam šīs zināšanas vai iemaņas ir aktuālas.

Bibliotēku lietotāju sastāva analīze parāda to, ka bibliotēku pakalpojumus izmanto visas iedzīvotāju grupas, pārsvarā informācijas iegūšanai, mācībām, atpūtai un izklaidei.

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju interešu un mērķgrupām :

Bibliotēkas pilda sociālā atbalsta un palīdzības funkcijas bezdarbniekiem, senioriem, sociāli maznodrošināto iedzīvotāju grupām, kā arī ir sociālās integrācijas centrs, kurā apmeklētāji apgūst pamatiemaņas datora, interneta, e-pakalpojumu lietošanā, komunikācijas kanālu (e-pasts, Skype, sociālie tīkli) izveidē un bibliotēkas veidoto informācijas resursu izmantošanā.

Bezdarbniekiem veikts konsultatīvais darbs par internetvides priekšrocībām: darba meklējumos, pareiza konta izdruku iegūšana, droša iepirkšanās internetveikalos, preses abonēšana, datubāzu priekšrocības.

Uzņēmējiem vairākumā tiek sniegti dokumentu izdrukas, kopēšanas, skenēšanas pakalpojumi.

Lauksaimniekiem tiek sniegtas uzziņas un konsultācijas par nozares e-dokumentu meklēšanu, sadarbībā ar Lauku Atbalsta dienesta speciālistiem notiek apmācības dokumentu aizpildīšanā, sniegta palīdzība dokumentu nosūtīšanā un saglabāšanā, sarīkotas LAD konsultantu dienas. *[Feimaņu pagasta bibliotēkā 26. aprīlī un 10. maijā Lauku atbalsta dienests rīkoja mācības, sniedza konsultācijas un palīdzēja zemniekiem aizpildīt pieteikumus elektroniski, 15.septembrī bibliotēkā rīkoja sapulci zemniekiem par izveidojušos situāciju laukos - nodarītiem lietūs postījumiem un palīdzēja aizpildīt pieteikumus par radītajiem zaudējumiem, sakarā ar dabas stihiju.]*

Senioriem tiek rīkotas datorapmācības un informatīvās tikšanās, sniegta palīdzība rēķinu apmaksā internetbankā, pareiza elektrības skatītāja rādītāju nodošana www.elektrum.lv portālā, e-pasta izveidē. Tiek rīkoti arī izbraukuma pasākumi: *Par tradīciju ir kļuvis izbraukuma pasākums pie*

Maltas seniora klubiņa “Dvēseles atslēga”. Seniori iecienījuši Ziemeļvalstu nedēļas krēslas stundas lasījumus.

Interesentiem tiek piedāvātas iespējas ņemt dalību bibliotēku pasākumu organizēšanā.

Bibliotēkas (*Audriņu, Bērzgales, Čornajas pagasta Rāznas, Dricānu, Maltas, Nautrēnu, Rikavas un Sakstagala pagastu*) ir kļuvušas par interešu klubu dalībnieku tikšanās vietām. [*Maltas sieviešu kora “Madariņa” tikšanās bibliotēkā. Koristes pulcināja kora dziedāšanas mīļotājus uz sieviešu dienai veltītu muzikālo pēcpusdienu “Maltas sievietes ceļā uz dziesmusvētkiem”.*]

Uzziņu un informācijas darba uzlabojums tiek panākts ar tehnoloģisko darba procesu pilnveidošanu un automatizāciju.

Mūsdienu informācijas resursu izmantošanas iemaņu veidošana un attīstīšana ir viens no bibliotēku darba pamatuzdevumiem.

Jāatzīmē, ka studējošiem jauniešiem ir labas prasmes informācijas meklēšanā, bibliotēkā viņi atrod informāciju patstāvīgi, izmantojot internetu. Pagastu bibliotēkās šīs grupas lietotāju skaits strauji samazinās.

Bibliotēku darbs vērsts uz individuālajām konsultācijām lietotājiem datorprasmju apgūšanā.

Informācijas dienas tiek rīkotas par bibliotēkas krājuma un kataloga izmantošanas iespējām, informatīvi - izglītojoši pasākumi par drošību tīmeklī notiek ne tikai droša interneta dienā 7. februārī, bet visa gada garumā.

Bibliotēku nedēļā tiek rīkotas atvērto durvju dienas visiem interesentiem.

Bibliotēkās, kā pašvaldības informācijas centros, pieejama informācija par pašvaldības lēmumiem, teritorijas attīstības plānu, saistošiem noteikumiem, u.c. aktuāla informācija. Visās Rēzeknes novada bibliotēkās nodrošināta pieeja Rēzeknes novada pašvaldības bezmaksas informatīvajam izdevumam “Rēzeknes novada ziņas” drukātajā un elektroniskajā formātā. Lietotāji

individuāli un nelielās grupās tiek informēti un apmācīti par mājaslapu saturu, kurās atrodama aktuāla pašvaldības informācija.

Mākoņkalna pagasta bibliotēkā veikta anketēšana "Bibliotēkas pakalpojumu izmantošana". Aptaujas mērķis - noskaidrot apmeklētāju domas par bibliotēku, par tās darba laiku, par bibliotēkas rīkotājiem pasākumiem, par grāmatu un periodisko izdevumu klāstu, par bibliotēkas pakalpojumu pieejamību. Aptaujas rezultāti liecināja par to, ka vairākums bibliotēkas lietotāju pakalpojumus izmanto atpūtai, brīvā laika pavadīšanai, informācijas ieguvei, priekšroku dodot grāmatu un preses izdevumu lasīšanai, nevis citām nodarbībām.

Ārējie apkalpošanas punkti:

Sakstagala pagasta bibliotēkas ārējās apkalpošanas punkts darbojas no 2015.g.1.decembra katru piektdienu no 9.00 līdz 16.00. Apkalpošanu veic Sakstagala pagasta bibliotēkas vadītāja.

Apmeklētāji var saņemt tādus pašus pakalpojumus kā bibliotēkā. Lasītāju apkalpošana notiek automatizēti BIS Alise. No apmeklētāju puses, ārējā apkalpošanas punkta darbība, tiek vērtēta pozitīvi, pietiek ar pakalpojuma piedāvājumu reizi nedēļā.

Ar 01. jūliju tika slēgts stacionārais *Nautrēnu pagasta bibliotēkas Dekteru ārējās apkalpošanas punkts*, kura uzturēšana prasīja lielus finansiālos izdevumus, bet pieprasījums saruka.

Elektroniskais katalogs kā pakalpojums:

Tabula "BIS ALISE izmantošana"

Reģions/ Pilsēta/	Biblio tēku	Cik bibliotēka	Strādā ar moduļiem	Autorizēt i	Pasūtīts (Web)
------------------------------	------------------------	---------------------------	---------------------------	------------------------	---------------------------

Novads	skaits	s strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Cirkulācija	SB A	Komplek tēšana	lietotāji (2018)	eksempl āru (2018)
Rēzeknes	35	35	33	35	35	15	Uzskaitē nav veikta

Visas reģiona publiskās bibliotēkas strādā ar BIS ALISE–i, papildinot e-kataloga saturu. Elektroniska kopkataloga uzterēšanu nodrošina Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka, kura veic arī Reģiona Galvenās bibliotēkas funkcijas.

Novadpētniecības materiālu digitalizāciju veic Viļānu pilsētas bibliotēka, konvertējot datus reģionālā e-kopkataloga novadpētniecības datubāzē.

Lietotāju ērtībai tiek piedāvāti autorizācijas dati, lai attālināti, sev izdevīgā laikā piekļūtu e-katalogam, veikt pieprasījumus un pagarināt termiņus. Jāatzīst, ka attālināto autorizācijas datu pieprasījums pagaidām nav liels.

Bibliotēkas lasītāju apkalpošanas kvalitātes uzturēšanai un uzlabošanai tiek piedāvāti SBA pakalpojumi.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2016	2017	2018
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	754	1000	901
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	779	1016	984

Problēmas:

- Būtiska problēma bibliotēku pakalpojumu jomā ir interneta nepietiekams ātrums un vājš WI-FI signāls. Divās bibliotēkās ir nomainīts interneta pieslēgums (pakalpojuma sniedzējs), tādēļ šajās bibliotēkās nav pieejami Kultūras informācijas sistēmas centra (KISC) un valsts atbalstītie pakalpojumi tiešsaistes abonēto datubāzu piekļuvei;
- Feimaņu pagasta bibliotēkai daudzkārtējo tehnisku darbību rezultātā ir mainīta IP adrese un tādēļ, vairāk nekā pusgada garumā, ir liegta pieeja publiskajām bibliotēkām atbalstītajiem tiešsaistes pakalpojumiem;
- Bibliotēku darbinieki atzīst, ka lielākā daļa bibliotēkas lasītāju ir kūtri pasākumu apmeklētāji, pat neraugoties uz to, ka tiek individuāli uzrunāti un aicināti. Lielai daļai lasītāju primārais tomēr ir grāmatu apmaiņa;
- Darbinieku nepietiekamas digitālās zināšanas un prasmes.

Risinājumi:

- Uzlabot interneta ātrumu, sakārtot IT atbildīgo darbinieku kompetenču atbildības sfēras;
- Atjaunot datortehniku;
- Aktivizēt iedzīvotāju uzrunāšanu un piesaistīšanu bibliotēkai, kuri nav regulārie bibliotēkas lietotāji; Bibliotēku darbinieki galvenokārt veic esošo bibliotēku lietotāju aptaujas un anketēšanu, lietotāju intereses un vajadzības tiek apzinātas sarunās ar apmeklētājiem, tādēļ ieteicams sistemātiski aptaujāt potenciālos bibliotēku lietotājus – iedzīvotājus, kuri neapmeklē bibliotēku;
- Pilnveidot un uzlabot pieprasītos pakalpojumus;
- Ieviest un popularizēt jaunus digitālos pakalpojumus;
- Bibliotēku darbinieku digitālo prasmju pilnveide.

6. Krājums

Bibliotēku krājumu pārskata perioda beigās veidoja 263406 eksemplāri dokumentu, galvenokārt grāmatas 209448 eksemplāri, t.sk. bērnu grāmatas 29395 eksemplāri, seriālizdevumi 53002 eksemplāri, 864 audiovizuālie materiāli, 4 elektroniskie dokumenti, attēldokumenti, kartogrāfiskie un nošu dokumenti kopā 11 eksemplāri, un 66 pārējie dokumenti.

Krājuma attīstība balstās uz krājuma komplektēšanas un organizēšanas politikas mērķi - nodrošināt ar nepieciešamajiem iespieddarbiem un informācijas nesējiem ikvienu interesentu.

Krājuma komplektēšana tiek plānota budžeta ietvaros – tādēļ netiek aptverts viss materiālu klāsts, kuru vēlētos iekļaut bibliotēkas krājumā, bet tiek izvērtēts un izvēlēts nozīmīgākais. Neplānveidīgi bibliotēku krājumus papildina saņemtie bezatlīdzības izdevumi un dāvinājumi.

Finansiālais nodrošinājums krājumu komplektēšanai ir pašvaldību budžeta piešķirums, jo citi finansējuma veidi netika piesaistīti. Krājuma komplektēšanas finansiālā nodrošinājuma dinamika ir mainīga, pārskata periodā mīnusos.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2016	2017	2018
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	71532	68979	64319
<i>t. sk. grāmatām</i>	45225	44005	40108
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	-	-	-
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	26231	24974	24211
Finansējums krājumam uz	2.11	2.0	1.97

1 iedz. pašvaldībā			
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	71532	68979	64319

Vērtējot kopējo krājuma finansiāla nodrošinājuma un jaunieguvumu skaita negatīvo dinamiku, jāpiebilst, ka situācija bibliotēkās atšķiras: 15 bibliotēkās finansējums krājuma komplektēšanai ir palielinājies, 18 bibliotēkās samazinājies, divās nav mainījies.

Bibliotēku krājumu rekatalogizācija ir pabeigta. Automatizēta bibliotēku krājumu inventarizācija BIS Alise veikta četrās bibliotēkās.

Krājumu komplektēšanas prioritātes katrā bibliotēkā ir atšķirīgas, bet galvenokārt tā ir oriģinālliteratūra, tulkotā daiļliteratūra, uzzīņu literatūra, bērnu literatūra, nozaru literatūra, periodiskie izdevumi. Lasītāju vidū popularitāti iemantojusi un notur pieprasītās literatūras pozīciju sērija “Mēs. Latvija. XX gadsimts”. Saglabājas augsts periodisko izdevumu pieprasījums.

Krājumu komplektēšana notiek vadoties pēc MK noteikumiem “Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi” un bibliotēku izstrādātām Krājuma attīstības koncepcijām.

Bibliotēkas krājuma komplektēšanā noteicošais ir bibliotēkas lasītāju vajadzību, interešu un pieprasījumu ievērošana un bibliotēkas lietotāju nodrošināšana ar plašu tradicionālo un elektronisko informācijas nesēju klāstu, atbilstoši katras bibliotēkas uzdevumiem un mērķiem.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2016	2017	2018
Jaunieguvumi kopā	26852	25667	24148

<i>t. sk. grāmatas</i>	9525	8622	8190
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	-	-	-
<i>t. sk. bērniem</i>	1888	1511	2393
Izslēgtie dokumenti	27553	26389	22308
Krājuma kopskaits	262346	262486	263406
Grāmatu krājuma apgrozība	0.7	0.6	0.5
Periodisko izdevumu apgrozība	2.8	2.5	2.4

Jaunieguvumu skaits bibliotēku krājumos kopā samazinājies par 6,3% jeb 1519 eksemplāriem, t.sk. grāmatu par 432 eksemplāriem. Toties jaunieguvumu skaits bērniem pieaudzis par 882 eksemplāriem. Tā ir viena no bibliotēku krājuma komplektēšanas prioritātēm, bērnu lasīšanas veicināšanai.

Divpadsmit bibliotēkas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” atbalstītājas, lasīšanas veicināšanas programmas atbalstam, saņēma 56 eksemplārus jaunu grāmatu no LNB projekta ietvaros.

Bibliotēkās, atbilstoši krājuma attīstības koncepcijas nosacījumiem tiek pieņemti dāvinājumi un rīkotas akcijas “Uzdāvini grāmatu bibliotēkai”.

Pēc bibliotēku akreditācijas komisijas ieteikuma tiek turpināta rekonplektēšana - novecojušo, mazpieprasīto un nolietoto dokumentu norakstīšana, krājumu kvalitātes uzlabošana un aktualizēšana, bet vairs ne tik lielos apjomos. Pēdējo trīs gadu laikā, pirmoreiz jaunieguvumu skaits pārsniedz izslēgto dokumentu skaitu.

Datubāzes:

	2016	2017 (skatījumi)	2018
Letonika	2102/2879	2144	1996
News	555	532	446

Lietotājiem bez ierobežojuma pieejamas abonētās tiešsaistes datubāzes Letonika un Lursoft “Laikrakstu bibliotēka” 33 bibliotēkas no 35. Izmantošanas rādītāji samazinās. Datubāzes tiek popularizētas informatīvajās stundās, notiek konkursi un viktorīnas skolēniem. Digitālās nedēļas ietvaros tiek rīkotas informācijas dienas, konsultācijas par datubāzu izmantošanu, kā arī individuālas konsultācijas un sarunas ar lietotājiem visa gada garumā, taču lielu popularitāti datubāzes lauku lietotāju vidū negūst. Pagastu bibliotēku darbinieki atzīst, ka lasīt laikrakstus internetā tiem, kas pieraduši pie drukātā vārda, ir apgrūtināši. Pieejamās elektroniskās datubāzes, biežāk izmantoto bibliotēku darbinieki uzziņu sniegšanai.

Krājumu popularizēšanai tiek veidotas grāmatu un citu dokumentu tematiskās izstādes, apskati, literārie pasākumi, ieteikumu stendi un tāfeles “Izlasi! Iesaku!”, “Lasītājs lasītājam” un tml. Vismaz reizi ceturksnī katrā bibliotēkā tiek rīkotas Jauno grāmatu dienas. Informācija par jaunieguvumiem sistemātiski tiek ievietota pagastu mājas lapās, informatīvajos izdevumos un bibliotēku lapās sociālajos tīklos. Tiek veidoti jaunieguvumu saraksti.

No 2017. gada jūnija līdz 2018. gada oktobrim visas bibliotēkas piedalījās lasīšanas maratonā „100 lasītākās grāmatas par Latviju”. Gaidot Latvijas simtgadi, pastiprināta uzmanībā tika veltīta grāmatu popularizēšanai (*izstādes, apskati, pārrunas, lasījumi, konkursi*) par Latvijas folkloru un

etnogrāfiju, Latvijas un latviešu tautas vēsturi, Latvijas mākslu, dabu, ievērojamiem cilvēkiem, tūrismu, ceļojumiem un sportu, latviešu daiļliteratūrai. Bibliotēku krājumu atklāšanas un lasīšanas veicināšanas akciju - lasīšanas maratonu, papildināja un kuplināja dažādas aktivitātes. *[Tā Dricānu pagasta bibliotēkā notika radošas tikšanās Vispārējo latviešu XXVI Dziesmu un XVI Deju svētku zīmē saistītas ar latviešu folkloru un etnogrāfijas izzināšanu kur lasītājās saviem dziedošajiem un dejojošajiem ģimenes locekļiem adīja zeķes. Satiekoties bibliotēkā, tika pārrunāts, kādas dzijas, kādas krāsas, kādi raksti, un kā veicams darba process, lai vis izdotos. Neiztika bez gatavo darbu atrādīšanas.]*

Sistemātiski tiek apzināti parādnieki, kuri saņem atgādinājumus gan elektroniski, gan tiešā saziņā.

Problēmas:

- Nepietiekams krājuma komplektēšanas finansējums;
- Krājuma komplektēšanai netiek piesaistīti papildlīdzekļi;
- Piešķirtais budžeta finansējums samazinās, grāmatu cenas pieaug.

Risinājumi:

- Popularizēt un aktivizēt e-resursu (e-grāmatu, e-žurnālu u.c) izmantošanu;
- Lai viena pagasta teritorijā bibliotēku līdzekļus izmantotu efektīvāk un racionālāk, bibliotēku vadītāji saskaņo jaunieguvumu plānošanu;
- Lielāka uzmanība jāpievērš audiovizuālo dokumentu iegādei, jo ir konstatēts, ka bibliotēkās, kur ir šo dokumentu plašāks piedāvājums, ir arī liels pieprasījums.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Bibliotēkas nodrošina informācijas resursu pieejamību, veicina mācīšanās, lasīšanas un rakstīšanas iemaņu apguvi, sekmē bērnu un jauniešu lasītprasmi, popularizē literatūru lasīšanas veicināšanas pasākumos, piesaista jaunus lasītājus un paplašina esošās lietotāju grupas.

Bērnu un jauniešu bibliotekāro apkalpošanu veic 33 pagastu bibliotēkas, Maltas pagasta Bibliotēkas un Viļānu pilsētas bibliotēkas bērnu literatūras nodaļas.

37 % no kopējā bibliotēku lietotāju skaita ir bērni un jaunieši līdz 18.gadu vecumam jeb 2905, kas ir par 67 lietotājiem mazāk nekā iepriekšējā pārskata periodā. Pozitīva iezīme ir tā, ka četrpadsmit Rēzeknes novada pagastu bibliotēkās - Dricānu pagasta, Griškānu, Kantiņieku, Kaunatas pagasta 1. un 2.bibliotēkās, Maltas, Mākoņkalna, Ozolmuižas, Pušas, Rikavas, Sakstagala, Simalas pagasta Ružinas, Stoļerovas un Vērēmu pagastu bibliotēkās bērnu un jauniešu lietotāju skaits ir pieaudzis. Bet strauji samazinās apmeklējumu kopskaits (- 11286) un izsniegumu kopskaits (- 6747 vienības).

Prioritātes darbā ar bērniem un jauniešiem:

- atbilstošas vides radīšana;
- krājuma kvalitatīva papildināšana,
- lasītprīeka veicināšana;
- lasīšanas veicināšanas pasākumi un literatūras popularizēšana;
- jauno lietotāju iesaistīšana bibliotēkas aktivitātēs – sadarbība ar vecākiem un skolotājiem;
- jaunu pakalpojumu ieviešana;
- informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums;

Lietotāju grupu aptaujas netika veiktas, jo pagastu bibliotēkās bērnu un jauniešu lasītāju skaits nav liels, sarunas notiek individuāli. Ieteicams veikt

potenciālo lietotāju aptaujas, lai uzzinātu kas viņus varētu piesaistīt bibliotēkai.

Metodisko un konsultatīvo darbu veic Rēzeknes novada pašvaldības Kultūras nodaļas Bibliotēku informācijas speciālists:

- Bibliotēku darbinieku informēšana par nozares aktualitātēm informatīvajos semināros un darba sanāksmēs;
- Individuālas konsultācijas;
- Lasīšanas veicināšanas programmas "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" norises koordinācija;
- Bibliotēku iesaistīšana Nacionālās skaļās lasīšanas sacensībā;
- Profesionālo zināšanu papildināšana informatīvi – izglītojošos semināros, pieredzes apmaiņa:
- Inovāciju seminārs Lasīšanas veicināšanas programmām 2018;
- Pieredzes apmaiņas brauciens uz Valmieras integrēto bibliotēku, Madonas novada bibliotēku, Kocēnu pagasta 1. bibliotēku, Barkavas pagasta bibliotēku.

Tā kā mūsdienu bērnu un jauniešu interese izteikti piesaistīta digitālajai videi, bibliotēku darbiniekiem jādomā kā bērnus pievērst lasīšanai, tādējādi bibliotēkās pārdomāti tiek veikta bērnu un jauniešu krājuma veidošana. Komplektēšana notiek saskaņā ar bibliotēkas izstrādāto krājuma komplektēšanas un organizācijas koncepciju, ņemot vērā bērnu literatūras galvenos atlasē kritērijus:

- saturiski atbilstošas grāmatas, kas veicina bērnu izaugsmi, izziņas procesu;
- grāmatas vizuālā pievilcība - mūsdienīgi noformēti izdevumi;
- atbilstība bērnu attīstības līmenim, zināšanām un interesēm;

- grāmatas ar pārsteigumiem – audio, spēlītēm utt.

Žurnālu lasīšana bērnu vidū nav sevišķi populāra. Pieaug klausāmgrāmatu un audiovizuālo dokumentu pieprasījums.

Bērnu grāmatu krājums tiek papildināts periodiski – dažviet katru mēnesi, retākais reizi ceturksnī.

Bērnu un jauniešu grāmatu kopskaits kopkrājumā, salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu ir samazinājies, veidojot 14% (- 2%), no kopējā grāmatu skaita, bet bibliotēkās situācija atšķiras.

Speciālistu vadībā bibliotēkas kļūst par uzticamākas informācijas piegādes avotiem, jo mūsdienu milzīgajā informācijas plūsmā nepieciešama rūpīga pieeja informācijas meklēšanai un medijpratība. Jo agrāk skolēni apgūst šīs prasmes, jo kvalitatīvāk norisinās mācību process.

Mazākie bibliotēkas lietotāji tiek iepazīstināti ar vecumam atbilstošām, drošām interneta vietnēm. Skolēniem tiek rīkotas informatīvās stundas un konkursi datubāzes Letonika apgūšanā, digitālās ekskursijas, iepazīšanās ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas mājaslapas vietnēm Lasāmkoks un Digitālā bibliotēka. Joprojām bibliotēku darbā ir aktuālas bibliotekārās stundas, kuru laikā skolēni atbilstoši viņu grupas vecumam tiek iepazīstināti ar bibliotēku, grāmatu izvietojumu, datoru lietošanas un bibliotēkas iekšējās kārtības noteikumiem, informācijas meklēšanas veidiem, veidotas pareizas iemaņas darbā ar uzziņu literatūru, bibliotēkas e-katalogu, tādejādi veicinot prasmes pašiem iegūt nepieciešamo vai interesējošo informāciju.

Skolēniem tiek rīkotas informācijas dienas iepazīstināšanai ar bibliotēkas krājumu, bibliogrāfiskiem līdzekļiem un uzziņu materiāliem, elektronisko katalogu, u.c. bibliotēkā pieejamajiem informācijas resursiem.

Bibliotēku darbinieki atzīst, ka pēdējos gados salīdzinoši sarūk sniegto uzziņu skaits. Strauji attīstoties modernajām tehnoloģijām, gandrīz katram

skolas bērnam ir viedtālrunis, kur interneta resursos var sameklēt atbildes uz sev interesējošiem jautājumiem.

Pasākumi dažādām vecuma grupām:

- Gaigalavas pagasta bibliotēkā 1.- 4.klašu skolēniem notika nodarbība “Profesija - bibliotekārs”, kur viņi guva priekšstatu par bibliotekāra ikdienas darbu, šim darbam nepieciešamajām zināšanām, jaunieguvumu apstrādi, pašiem bija iespēja izsniegt sev grāmatas elektroniski;
- Informatīvā stunda “Elektroniskais katalogs-tas ir vienkārši” pamatskolas skolēniem; Prāta spēle “Brīnumu lauks” 8. klases skolēniem Ozolaines pagasta bibliotēkā;
- Četru pasākumu cikls “Kā es iemācījos” Jauno literātu kopas dalībniekiem un pieaugušajiem “Stāstu bibliotēkas” projekta ietvaros Rikavas pagasta bibliotēkā. Stāstnieku vēstījuma tēmas: “...kā iemācījās strādāt ar ādu”, “...kā apguvušas ādu ģērētāja amatu”, “...kā apguvusi ķīniešu valodu”, “...kā iemācījušies sev kaut ko svarīgu”;
- “Nāc, uz grāmatu pasauli durvis ver!” pirmsskolas izglītības iestādes audzēkņu iepazīšanās ekskursija uz Viļānu novada Radopoles bibliotēku.

Maltas pagasta bibliotēka un Viļānu pilsētas bibliotēka piedalījās LNB nacionālajā Skaļās lasīšanas sacensībā 5.-6. klašu skolēniem. Maltas bibliotēkas lasītāja, Maltas vidusskolas 6. klases skolniece kļuva par Rēzeknes reģiona konkursa uzvarētāju un pārstāvēja reģionu nacionālās Skaļās lasīšanas sacensības finālā Rīgā.

Lietderīgai brīvā laika pavadīšanai un dažādu praktisku prasmju veidošanai tiek rīkotas radošas nodarbības (darbnīcas), viens no populārākiem un apmeklētākajiem pasākumiem bibliotēkās. Un arī viens no jaunu lietotāju piesaistīšanas veidiem.

Lai bibliotēkai vairāk piesaistītu pusaudžus un jauniešus un apliecinātu, ka bibliotēkā ir interesanti arī ikdienā, *Maltas pagasta bibliotēkā* ir iegādātas Xbox Kinect spēles ar vairākiem diskiem: “Just Dance 2018”, kur enerģiskus un modernus deju soļus var apgūt ne tikai meitenes, bet arī zēni. Disks “Dirt 4” ļauj izbaudīt asas izjūtas esot par stūrmani rallija mašīnai.

Bibliotēkas pastāvīgi tiek rīkoti bērnu zīmējumu konkursi un veidotas zīmējumu izstādes.

Bērni ir aktīvi un atsaucīgi, bet ar viedierīču izplatīšanos, viņus grūtāk iesaistīt lasīšanas procesā.

Par vienu no veiksmīgākajām lasīšanas veicināšanas aktivitātēm joprojām tiek uzskatīta „Bērnu / jauniešu / vecāku žūrija”. Pārskata gadā piedalījās 12 (- 2) bibliotēkas un 202 žūrijas eksperti. Bērniem un jauniešiem piedalīšanās šajā lasīšanas maratonā kļuvusi par patīkamu ieradumu, jo žūrijas ekspertiem tiek rīkotas gan ekskursijas, gan jautri noslēguma pasākumi. Lasīšanai pievienojas bērnu vecāki, tādejādi tiek veicinātas un nostiprinātas ģimeņu lasīšanas tradīcijas. *[Feimaņu pagasta bibliotēka decembrī sarīkoja saviem „Bērnu / jauniešu / vecāku žūrijas” ekspertiem decembrī ekskursiju uz Līvānu amatniecības centru; Maltas pagasta bibliotēkas žūrijas eksperti ekskursijā izzināja Krāslavas novadu, iepazinās ar Grāfu Plāteru pils kompleksu, bija pirmie apmeklētāji nupat atklātajai ekspozīcijai “Pi vīna golda”, kas ir veltīta Krāslavā dzīvojošo piecu tautību kulinārajam mantojumam. Mīļas bērnbības atmiņas atsauc porcelāna leļļu galerija “Kad piepildās bērnbības sapņi”, kuras kolekcijā ir gandrīz 1500 leļļu. Daudz pozitīvu emociju gūts jaunatklātajā “Laimes muzejā”.]*

Skaļā lasīšana, kā viens no lasīšanas veicināšanas veidiem bibliotēku darba praksē ar bērniem, kļūst arvien vērienīgāka. Jaunajā aktivitātē, Skaļās lasīšanas sacensībā, iesaistījās trīs bibliotēkas un veiksmīgi startēja reģionālajā konkursā.

Lai veicinātu interesi par bērnu literatūru un radošu darbību Vērēmu pagasta bibliotēka darbojas projektā “Mūsu mazā bibliotēka”.

Ziemeļvalstu Literatūras nedēļā ir plaši atbalstīts lasījumu periods bibliotēkās.

Citas veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes:

- Lasītprasmi veicinošas nodarbības pirmsskolas vecuma bērniem “Jautrās spēles ar alfabētu” Audriņu pagasta bibliotēkā;
- Tikšanās ar bērnu grāmatas autori Eviju Gulbi, notika bibliotēku nedēļas ietvaros; Literārā pēcpusdienā “Zinītis un Nezinītis” Maltas pagasta bibliotēkā;
- Krēslas stundas lasījums Maltas pagasta bibliotēkā. Jaunieši noklausījās norvēģu rakstnieka Simona Strangera grāmatas “To, kuru nav” fragmentu, pēc tam notika diskusija par varoņiem un varonību;
- “Savij burtus vārdā, Saliec vārdus teikumos!” – lasītprasmes pēcpusdiena Sakstagala pagasta bibliotēkā.

Strādājot ar bērniem un jauniešiem izveidojies plašs sadarbības loks ar pedagogiem, psihologiem, sociālajiem darbiniekiem, vecākiem, kā arī iestādēm un organizācijām. Ļoti cieša kopdarbība ir ar pirmsskolas izglītības iestādēm.

Bērnu ekskursijas un pirmā tikšanās ar bibliotēku, visbiežāk atstāj bērnos pozitīvu iespaidu un lielākā daļa no apmeklētājiem uzreiz kļūst par bibliotēkas lietotājiem.

Lasīšanas veicināšanai Maltas pagasta bibliotēkas bērnu literatūras nodaļas darbinieki rīko izbraukuma grāmatu apmaiņu pirmsskolas izglītības iestādē. Šādi notiek grāmatu popularizēšana un jaunu lasītāju piesaistīšana.

Lai skolēnus nodrošinātu ar vajadzīgo literatūru vasaras periodam, beidzoties skolas mācību laikam, ar skolotājiem tiek saskaņoti ieteiktās literatūras programmas un saraksti.

Pašvaldība nodrošina ne tikai bibliotēku pamatfinansējumu, bet atbalsta arī citas aktivitātes, piemēram, Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas aktivitātes un sedz transporta izdevumus ekskursiju rīkošanai.

Daudzveidīga programma bērniem un jauniešiem tika piedāvāta Grāmatu svētkos Simalas pagasta Gornīcā: tikšanās ar rakstniecēm - bērnu grāmatu autorēm Rutu Svažu un Meldru Gailāni, radošas darbnīcas, piepūšamās atrakcijas, koncerts.

Bibliotēku darbinieki apgūst teorētiskas zināšanas, atbalsta pieredzes apmaiņu:

- 26 publisko bibliotēku darbinieki piedalījās LNB Bērnu literatūras centra darbinieku rīkotajā Inovāciju seminārā Lasīšanas veicināšanas programmām 2018;
- Pieredzes apmaiņa devās 23 reģiona novadu bibliotēku darbinieki. Apmeklējot Valgas bibliotēkas, Valkas novada bibliotēkas, Gulbenes novada bibliotēkas, Madonas novada bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas, Kocēnu pagasta 1.bibliotēku un Barkavas pagasta bibliotēku tika aizgūtas un realizētas darbā dažas jaunas idejas.

Skolēniem pusaudžu vecumā iešana uz bibliotēku joprojām nav būtiska.

Bibliotēkas, kā ērtu un patīkamu vietu laika pavadīšanai bieži izvēlas bērni no nelabvēlīgām ģimenēm, bet skolēni, kā uzgaidāmo telpu, pirms braukšanas mājās no skolas.

Problēmas darbā ar bērniem un jauniešiem:

- Nevēlēšanās lasīt grāmatas. Viedtālruni izkonkurējuši ne tikai grāmatas, arī datorus;
- Informācijas vizualizācija negatīvi ietekmē lasītvēlmi un lasītprasmi, jo vizualizēta informācija ir vieglāk uztverama;
- Skolēni ir pietiekami noslogoti;
- Bērniem bieži aizmirstas laicīgi atgriezt paņemto bibliotēkā un atbildības trūkums grāmatu lietošanas termiņa ievērošanā;
- Lielāko daļu skolēnu uz skolu vadā autobuss, tādēļ pēc pulciņiem uzreiz bērni tiek aizvesti uz mājām, viņiem nav brīva laika mērot ceļu uz bibliotēku.
- Darbā ar bērniem nepieciešami papildu līdzekļi - pasākumu organizēšanai, balvām, kas ļoti veicina bērnu līdzdalību un aktivitāti. Dažādi materiāli vajadzīgi, lai veidotu interesantas radošās darbnīcas.
- Nereti bērnu vecākiem trūkst izpratnes par lasīšanas nozīmību.

Risinājumi:

- Bibliotēkas ir bērniem draudzīga vide un ir atzīts, ka bērniem bibliotēkās patīk, tādēļ, darbā jāaktivizē lasīšanas veicināšanas pasākumi un sadarbība ar ģimeni, jāmeklē jaunas, interesantas darba formas, jāiegādājas vairāk spēļu, un arī jāklūst elastīgākiem saskarsmē ar bērniem un jauniešiem bibliotēkā, brīvā laika pavadīšanas iespēju piedāvāšanā.
- Veicināt bērnu un jauniešu lasītinteresi un lasītprieku;
- Iesaistīties ģimeņu lasīšanas atbalsta programmā “Grāmatu starts”.

8. Novadpētniecība

Novadpētniecības darbs bibliotēkās tiek veikts ar mērķi pilnīgāk apkopot informāciju par novada vēsturi, kultūru, etnogrāfiju, ievērojamiem cilvēkiem, dabas un vēstures objektiem un veicināt šīs informācijas pieejamību.

Novadpētniecības darba virzieni:

- Bibliotēku novadpētniecības krājumu veidošana un papildināšana;
- Mutvārdu vēstures liecību vākšanas akcijas - atmiņu stāstu pierakstu papildināšana;
- Novada izpētes veicināšana;
- Dāvināto dokumentu no iedzīvotāju personiskajiem arhīviem pieņemšana, apkopošana;
- Bibliotēku vēstures veidošana;
- Sadarbība;
- Interesentu un lietotāju informēšana, novadpētniecības materiālu popularizēšana.

Darba prioritātes:

- uzlabot novadpētniecības materiālu apkopošanu, sistematizēšanu;
- attīstīt un veicināt novadpētniecības krājuma popularizēšanu.

Novadpētniecības krājumu veido iespieddarbi – grāmatas, kartogrāfiskie izdevumi, periodiskie izdevumi, informatīvie bukleti; tematiskās mapes, atmiņu stāstu pieraksti, skolēnu un studējošo ZPD, atsevišķas fotogrāfijas un fotoalbūmi, audiovizuālie materiāli - CD, DVD, tiešsaistes datubāzes – Rēzeknes Centrālās bibliotēkas novadpētniecības datubāze e-katalogā, LNB digitālie resursi.

Novadpētnieciska rakstura uzziņu sniegšanai tiek izmantota Rēzeknes reģiona Galvenās bibliotēkas novadpētniecības datubāzē, LNB Digitālā bibliotēka, bibliotēku novadpētniecības krājumi. Sistematizētie

novadpētniecības krājumi ir brīvpieejas, katrā bibliotēkā pārredzami vai novietoti atsevišķā zonā.

Krājumu popularizēšana:

- Tematiskas novadpētniecības izstādes;
- Izstādes novadnieku jubilejās;
- Informatīvo bukletu izveide un stendu noformēšana;
- Tradicionālie ikgadējie novadnieka Ivana Korolņkova piemiņai veltītie lasījumi aprīlī – autora dzimšanas dienā, Viļānu pilsētas bibliotēkā;
- Novadpētniecības materiāli, kādreizējo un tagadējo dricāniešu autoru darbi goda vietā izstādē Vyspasauļa drycanīšu saītā „Es drycanīts” Dricānu pagastā;
- Uzziņas un konsultācijas skolēniem referātu un ZPD izstrādē;
- LNB digitālo resursu, kā informācijas avotu bibliotēku novadpētniecības darbā popularizēšana.

Novada izpētes un jaunu materiālu ieguves aktivitātes:

- Lai popularizētu savu pagastu, veicinātu ideju ģenerēšanu un patriotismu jauniešu vidū, vasarā tika organizēts brauciens pie Bērzgales pagasta lielākajiem uzņēmējiem un saimniekiem. Tas deva ieskatu dažādās saimnieciskās darbības sfērās, iegūti foto, audio, video materiāli;
- Jaunas tematiskas mapes Latvijas simtgadei ”Atmodas laiks” un “Tautas fronte” Feimaņu pagasta bibliotēkā;
- Gaigalavas pagasta bibliotēkā tiek turpināta vietējo iedzīvotāju atmiņu stāstu par Gaigalavas pagastu, tā ļaudīm, iestādēm, kas darbojušās agrākos laikos, notikumiem, pierakstīšana un apkopošana. Atmiņu stāsti tiek publicēti pašvaldības informatīvajā izdevumā “Gaigalavas ziņas”;

- Ceturto vasaru pēc kārtas Silmalas pagasta Kruķu bibliotēkas vadītāja rīko novadpētniecības pārgājienu. 2018.gadā pārgājiena sauklis “Mēs – maza daļiņa no Latvijas”;

Jauninājumi:

- Izdota grāmata par Maltas pagastu “Malta pētījumos un atmiņās”, kuras tapšanā aktīvi iesaistījās arī bibliotekāri, iesniedzot Maltas vēstures muzejam gan fotogrāfijas, gan savāktos atmiņu stāstus, gan bibliotekāres E. Pinkas publikācijas un pētījumus;
- Zinātniski pētnieciskais darbs vēstures un kulturvēsturikā mantojuma sekcijā „Bibliotēku izveidošanās un to darbība Nautrēnu pagastā padomju gados”. Novadpētniecības jomā aizpildīts vēl viens baltais plankums par bibliotēku veidošanos un vēsturi Nautrēnu pagasta teritorijā;
- Vasarā Silmalas pagasta Kruķu bibliotēkas vadītāja uzņēma ciemos folkloras studijas “Iljinskaja pjatņica” vadītāju Sergeju Oļenkinu un LTV7 filmēšanas grupu. Viņi ieradās Silmalas pagastā ar mērķi ierakstīt senatnīgus krievu dziesmu izpildījumus, tādēļ ciemojāties pie dažām sievietēm, kuras vēl prot šīs dziesmas. Izveidots sižets raidījumam “Segodņa”
https://www.youtube.com/watch?time_continue=12&v=Wthn-hGRHIQ

Novadpētniecības darbs tiek veikts **sadarbībā** ar iedzīvotājiem, kultūras darbiniekiem, muzejiem, izglītības iestādēm, biedrībām, interešu klubiem.

Dekšāres pagasta bibliotēkā:

- Novadnieces Bronislavas Svilānes gleznu izstāde;

- Novadnieka, Triju Zvaigžņu ordeņa kavaliera, kapteiņa Antona Ikaunieka grāmatas "Ceļš uz jūru" atvēršanas svētki.

Maltas pagasta bibliotēkā:

- Novadpētniecības izpētes ekskursija pa Maltu "Pretī zelta rudenim". Bibliotekāre Elvīra Pinka kopā ar domubiedriem izstaigāja Maltas ievērojamākās un skaistākās vietas, fotografēja tās, salīdzināja, kā laika gaitā tās mainījušās;
- Novadpētniecības materiālu izstāde "Skolas atmiņu zvans cauri mūžībai skan". Izstāde veltīta skolotāju dienai. Ekspozīti savāktie materiāli par Maltas pagasta skolām, to vēsturi, pedagogiem;
- Novadpētniecības materiālu izstāde "Maltas otas meistari" ar mērķi informēt sabiedrību par maltēniešiem – māksliniekiem. Izstādē apkopoti materiāli par mākslinieku, gleznotāju biogrāfijām, darbiem, gleznu reprodukcijām;
- Pastāvīgā novadpētniecības izstāde „Malta- ciemats lielceļu krustpunktā”.

Viļānu pilsētas bibliotēkā:

- Tematiskā cikla izstāde 12 mēnešu garumā „Latgale Latvijas vēstures kaleidoskopā”;
- Sadarbībā ar radošo kopu “Atļaujies ienākt” un ilgstošiem kontaktiem ar Viļānu Mūzikas un mākslas skolu, par godu Latvijas simtgadei tika izdota vietējo autoru dzejas grāmata „Dvēseles valoda”, kuru ilustrējuši Viļānu mazie mākslinieki;
- Jauno mākslinieku radošo darbu izstāde „Manas pilsētas metamorfozes” - Viļānu Mākslas un Mūzikas skolas audzēkņu dzimtās pilsētas pārmaiņu skatījums zīmējumos.

Rikavas pagasta bibliotēkā:

- Izveidota tematiska mape Jauno literātu kopas darbībai. Tajā sakopoti materiāli par jauniešu radošajām aktivitātēm: sadarbību ar presi, dalību literārajos konkursos un pasākumos novadā un ārpus tā. Jauno literātu kopa pedagoģes Ivetas Dimzules vadībā darbojas trīs gadus un tās darbība un darbiņi apkopoti trijās grāmatās.

Daļa bibliotēku novadpētniecības darbu veic regulāri un radoši, daļa – galvenokārt materiālu apkopojumu. Uzziņu sniegšana notiek regulāri, pieprasījumu daudzums mainīgs uz samazinājumu.

Feimaņu un Nagļu pagasta bibliotēkas saņēma dāvinājumā P.Apiņa grāmatu «LATVIJAI-100», jo bibliotēku iesniegtie fotomateriāli tika iekļauti grāmatas saturā.

Apkopotie novadpētniecības materiāli, kuri nav ievadīti reģionālajā novadpētniecības datubāzē, tiek glabāti novadpētniecības mapēs. Tiek plānots pakāpeniski, bibliotēkas iesaistīt Rēzeknes reģionālās bibliotēkas novadpētniecības datubāzes papildināšanā.

Problēmas:

- Viena darbinieka bibliotēkā problēmas rada laika trūkums materiālu vākšanai un apkopošanai;
- Ne vienmēr ir arī iedzīvotāju atsaucība informācijas sniegšanā;
- Ieplānot vairāk laika novadpētniecības darbam nav iespējams.

Risinājumi:

- Brīvprātīgo piesaiste;
- Papildierīču (fotoaparāts, diktofons) iegāde, kuras atvieglotu un paātrinātu informācijas savākšanu un apstrādi.

9.Projekti

Viļānu pilsētas bibliotēka izstrādāja un iesniedza projektu Valsts kultūrkapitāla mērķprogrammā „Latvijai 100” ar nosaukumu „Viļānu novada stāsts 100 soļos”, projekts netika atbalstīts.

Citās bibliotēkās projekti netika izstrādāti.

Dalība citu institūciju projektos:

Nosaukums	Iniciators	Aktivitāte	Ieguvums	Dalībnieki
Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija	LNB BLC	Dalībnieku piesaiste, darbs ar ekspertiem, lasīšanas veicināšanas pasākumi	Grāmatu kolekcija EUR 429,80	10 pagastu bibliotēkas, divas vidusskolu bibliotēkas
Stāstu bibliotēkas	UNESCO LNK	Stāstu pasākumi, bibliotekāru dalība UNESCO LNK rīkotajos semināros/konferencēs	Stāstniecības tradīciju nostiprināšanās	Rikavas pagasta bibliotēka
Nacionālās skaļās lasīšanas sacensība	LNB BLC	Dalībnieku piesaiste, sagatavošana, 1. un 2. kārtas atlases pasākumi Dalība 3.kārtas noslēguma pasākumā Rīgā, kurā Maltas vidusskolas skolniece pārstāvēja Rēzeknes	Lasītprīeka veicināšana	Malts pagasta bibliotēka, Viļānu pilsētas bibliotēka

		reģionu, kā reģiona konkursa uzvarētāja		
CRISCO/ ES projekts/ turpinājums	Briseles pašvaldība	Mācību semināri, praktiskas nodarbības, pieredzes braucieni	Profesionāl ā pilnveide, publicitāte	Audriņu, Dricānu, Ilzeskalna, Lendžu un Stoļerovas pagastu bibliotēku vadītājas

Dalība projektos sekmē bibliotekāro pakalpojumu dažādošanu un uzlabošanu, profesionālo izaugsmi, sabiedrisko un kultūras aktivitāšu norisi.

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošanā nozīmīga loma ir sabiedriskajām attiecībām, lai komunicētu, informētu, radītu un izplatītu pozitīvu un atbilstošu priekšstatu par bibliotēku, sadarbībai ar masu medijiem un sabiedrību kopumā.

Informēšanas darbs tiek veikts gan tradicionālos preses drukātajos izdevumos, gan digitālajā vidē. Raksti par bibliotēku aktualitātēm un aktivitātēm tiek ievietoti avīzēs “Rēzeknes Vēstis”, “Panorama Rezekne”, ”Vietējā Latgales avīze”, “Viļānu Novada Vēstnesis” un pagastu pārvalžu informatīvajos izdevumos. Tiek aktivizēta bibliotēku publicitāte interneta vietnēs. Kaut gan pagastu bibliotēkām nav savu mājaslapu, informācija tiek izplatīta Rēzeknes pilsētas Centrālās bibliotēkas (RGB) mājas lapā, Rēzeknes novada pašvaldības mājaslapā, pagastu pārvalžu mājaslapās, sociālo tīklu lapās. Kontaktinformācija, kā arī informācija par bibliotēku darba laiku, pakalpojumiem, piedāvājumiem, darba rādītājiem, ievietota Latvijas digitālās kultūras kartes portālā , Rēzeknes pilsētas Centrālās bibliotēkas (RGB) mājaslapā. Rēzeknes novada pašvaldības mājaslapā kultūras pasākumu

kalendārā ik mēnesi tiek ievietota informācija par bibliotēkas rīkotajiem pasākumiem un izstādēm.

Informācija par Viļānu novada bibliotēkām un bibliotēku aktivitātēm tiek atspoguļota Viļānu novada mājaslapā.

Viļānu pilsētas bibliotēka veido emuāru vilanubibl.blogspot.com. 2018.gadā emuārā tika ievietotas 34 publikācijas. Blogo apmeklētāju skaits 1148.

Publicitāti vairo atbalsts un bibliotēku dalība lielajos valsts nozīmes aktivitātēs: dalība “Baltā galdauta svētkos”, atvērto durvju dienas un cita informatīva un izglītojoša darbība Bibliotēku nedēļas un Digitālās nedēļas ietvaros, Jauno grāmatu dienas, ekskursijas uz bibliotēku, dzejas dienas, darbošanās Lasīšanas veicināšanas programmā ”Bērnu, jauniešu, vecāku žūrijā” (12 bibliotēkas), dalība Nacionālā skaļās lasīšanas sacensībā (Viļānu pilsētas bibliotēka, Maltas pagasta bibliotēka), latvisko tradīciju iedzīvināšana - telpu rotāšana un svētku atmosfēras radīšana gadskārtu svētkos un citas aktivitātes:

- radošā darbnīca “Sirds siltuma darbiņi” Audriņu pagasta bibliotēkā, atbalsts labdarības projektam “Sirds siltuma darbnīca”;
- “Valentīndienas fotostūrītis” Dekšāres pagasta bibliotēkā;
- Dzejas diena Dekšāres pagasta bibliotēkā - tikšanās ar dzejnieci, scenāristi, dziesmu tekstu autori Inetu Atpili-Jugani;
- tikšanās ar laikraksta “Vietējā Latgales Avīze” žurnālisti Skaidrīti Svikšu Feimaņu pagasta bibliotēkā;
- Sociālajos tīklos publikas interesi izraisīja LETONIKAS rīkotais konkurss “Literatūras garša”. Konkurssā piedalījās Feimaņu pagasta bibliotēkas, Kaunatas pagasta 1. bibliotēkas un Silmalas pagasta Kruķu bibliotēkas kulināru komandas.

Sadarbībā ar pagasta pārvaldēm, kultūras/tautas namiem, izglītības iestādēm un sabiedriskajām organizācijām bibliotēkas aktīvi piedalās un papildina ar savu devumu "Baltā galdauta svētkus". *[No Feimaņu pagasta bibliotēkas pārskata: 4. maijā sadarbībā ar kultūras namu notika „Baltā galdauti svētki”. Šoreiz tika stādītas liepas pie pagasta pārvaldes administratīvās ēkas. Turpinājumā iedzīvotāji kopā ar ciemiņiem pulcējās pie kopīga tējas galda. Svētkos piedalījās grāmatas “Kareivja gaitas Latviešu leģionā” autors Andris Gribuška, kurš pastāstīja kā radās ideja izdot grāmatu par latviešu leģionu un par savām emocijām, pārdzīvojumiem radošā darba gaitā. Vēl viens pasākuma goda viesis - “Gada balva medicīnā 2017” uzvarēja nominācijā Gada ārsts Silvija Paraščiņaka, grāmatas “Kareivja gaitas Latviešu leģionā” galvenā varoņa Pētera Stabulnieka meita.]*
[“Baltā galdauta svētku” pasākumā Bērzgalē, laikā kad tika stādītas liepas, bērni un jaunieši lasīja dzejoļus un stāstīja teikas par liepām.]

Rikavas pagasta bibliotēka turpina darbu UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīklā “Stāstu bibliotēkas” līdz 2019. gadam.

Aktuālākā informācija - darba laiks, lietošanas noteikumi, pakalpojumu piedāvājums, jaunieguvumu saraksti u.c. ir pieejama bibliotēku informatīvajos stendos.

Jau septiņpadsmito gadu tiek turpināta Grāmatu svētku svinēšanas tradīcija. Rēzeknes un Viļānu novadu Grāmatu svētki notika 03. augustā Silmalas pagasta Gorņicā, kuru programmā Latvijas lielās jubilejas gadā tika akcentēta Latgales tēma.

Latvija
Latvijas simtgades 100 = aktivitātes bibliotēkās vai bibliotēku organizētas:

- ✓ fotoizstāde “Skaistākās vietas Latvijā” ; Tematisks pasākums – viktorīna pamatskolas skolēniem “Ceļojam pa Latvijas pilsētām”; Audriņu pagasta bibliotēkā;
- ✓ radošo darbu konkurss „Latvija, es esmu Tavs bērns” Bērzgales pagastā;
- ✓ ceļā uz Latvijas valsts simtgadi Maltas pagasta bibliotēkā notika vairāki informatīvi pasākumi 1.-6.klašu skolēniem: “Kādas Maltas ielas stāsts”, “Malta tagad un pēc 20 gadiem”, “Atrodi atbildi par Maltu fotoizstādē”, konkurss “Ko tu zini par Latviju?”;
- ✓ rakstnieces Daces Judinas un dzejnieka Artura Nīmaņa literāri muzikāla programma “Simtgades stāsti un dziesmas” Maltas pagasta bibliotēkā;
- ✓ bērnu zīmējumu konkurss “Mana Latvija” Silmalas pagasta bibliotēkā;
- ✓ novadpētniecības ceļojums “Mēs – maza daļiņa no Latvijas” organizētājs Silmalas pagasta Kruķu bibliotēkas vadītāja;
- ✓ radošo darbu izstāde „Sarkans. Balts. Sarkans” Viļānu pilsētas bibliotēkā;
- ✓ lasīšanas maratons “100 lasītākās grāmatas par Latviju” visās reģiona novadu bibliotēkās (01.06.2017. – 28.10.2018.);
- ✓ lasīšanas maratona “100 lasītākās grāmatas par Latviju” noslēguma dienas lasījumi “Kopā. Veltījums Latvijai” 23 reģiona novadu publiskajās bibliotēkās.

Problēmas un risinājumi:

Mūsdienu bibliotēku attīstības stratēģija balstās uz interaktivitāti un sabiedrības iesaistīšanos bibliotēkas procesos. Strauji ieviešoties mūsu dzīve jauniem komunikācijas veidiem, mainās arī bibliotēkas izmantošanas aspekts. Lielāka iespēja radīt saikni ar sabiedrību ir komunikācija sociālajos

tīklos, kuru veic 1/3 reģiona bibliotēku, kas tiek uzskatīts par zemu un perspektīvā plašāk jāapgūst šis informatīvi - komunikatīvais lauks, kā arī Latvijas Bibliotēku portāla sniegtās iespējas publicitātei.

Bibliotēku darbiniekiem jāseko, lai regulāri tiek atjaunota bibliotēku informācija pagastu mājaslapās.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

- Sadarbība pašvaldības līmenī – darba attiecības, finansiālais nodrošinājums, materiāli-tehniskās bāzes uzturēšana, kultūrvides veidošana;
- Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka (Reģiona Galvenā bibliotēka) – līgums par pakalpojuma sniegšanu reģiona bibliotēkām, e-kopkataloga veidošana un uzturēšana, krājumu inventarizācija, informatīvais, metodiskais un konsultatīvais atbalsts, semināri, konsultācijas, pieredzes apmaiņa, reģiona bibliotēku publicitātes nodrošinājums;
- LR Kultūras ministrija, Latvijas Bibliotēku padome - bibliotēku nozares politikas īstenošana;
- Latvijas Nacionālā bibliotēka – metodiskā un konsultatīvā palīdzība, jaunākā profesionālā informācija, bezatlīdzības izdevumi bibliotēkām, SBA pakalpojums, profesionālās pilnveides pasākumi, tālākizglītības programmas, bibliotēku dalība projektos “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, “Nacionālās skaļas lasīšanas sacensība”;
- SIA Tieto Latvia – Bibliotēku informācijas sistēmas ALISE uzturēšana, konsultācijas, praktiskie mācību semināri;
- Kultūras informācijas sistēmu centrs (KISC) – informācijas tehnoloģiju pakalpojumi;
- Viļānu un Rēzeknes novadu bibliotēkas – informatīvā, konsultatīva sadarbība, pieredzes apmaiņa, SBA;

- SIA Zvaigzne ABC, SIA Latvijas Grāmata, IK Virja, grāmatu bāze “Janus”, SIA Alba LTD grāmatnīca “Liesma”, Jāņa Rozes grāmatnīca – grāmatu iegāde;
- Latgales kultūras centra izdevniecība - grāmatu dāvinājumi, publikācijas;
- Novada kultūras un izglītības iestādes: skolas, pirmsskolas izglītības iestādes, jaunrades centri, kultūras nami, muzeji – informatīvais atbalsts, lasīšanas veicināšana, pasākumu organizēšana, literatūras popularizēšana, informācijas apmaiņa, novadpētniecība. Sadarbībā ar kultūras/tautas namiem tika rīkoti “Baltā galdauta svētki”;
- Biedrības, Jauniešu centri (JC) – sociālās atstumtības veicināšanas aktivitātes, saturīga brīvā laika pavadīšanas aktivitātes, radošas nodarbības, novadpētniecības ekskursijas.

Rēzeknes novada pašvaldība no 2017.gada decembra darbojas ES programmas “Eiropa pilsoņiem” integrācijas veicināšanas projektā “Crossroad of the Regions-fostering involvement of all citizens in local life to improve social cohesion (CRISCO). Projekts turpināsies līdz 2019. gada augustam.. Projekta semināros pulcējās pagastu informatīvo izdevumu veidotāji (t.sk. Audriņu, Dricānu, Ilzeskalna, Lendžu un Stoļerovas pagastu bibliotēku vadītājas), lai iepazītos ar projekta aktivitātēm, turpinātu līdzdarbību. 14.- 16. martā Bassano del Grapa (Itālija) notika projekta dalībnieku pirmā starptautiskā konference “Cultural and social barriers to integration” (Kultūras un sociālās barjeras integrācijā). Konferencē piedalījās arī projekta dalībnieces no Rēzeknes novada, lai iepazītos ar projektā iesaistīto pašvaldību pieredzi darbā ar dažādām iedzīvotāju grupām. Pretendentes dalībai konferencē tika izvēlētas, izvērtējot sagatavotos darbus – rakstus, kas atspoguļo projekta tēmu. Pēc atlases piecu konferences dalībnieku skaitā bija arī Lendžu pagasta bibliotēkas vadītāja.

Augusta beigās, Preiļu Galvenās bibliotēkas un Preiļu novada bibliotēku darbinieki, pieredzes apmaiņā, apmeklēja un iepazīnās ar Rēzeknes novada Lūznavas, Mākoņkalna un Čornajas pagasta bibliotēku darba vidi.

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

Reģiona bibliotēku metodisko un konsultatīvo darbu veic bibliotēku informācijas speciālists un Reģiona Galvenā bibliotēka (Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka) , kas nodrošina pakalpojumus novadu bibliotēkām uz Rēzeknes novada pašvaldības un pašvaldības aģentūras “Rēzeknes Kultūras un Tūrisma centrs” līguma pamata.

Gada prioritātes bibliotēku nozarē - bibliotekāro pakalpojumu piedāvājuma paplašināšana un pilnveide, bibliotekārās apkalpošanas kvalitātes uzlabošana.

Kultūras nodaļas metodiskā darba organizācija vērsta uz bibliotēku darbinieku profesionālās kompetences pilnveidi. Veikta bibliotēku nozares normatīvo un metodisko dokumentu apkopošana, nodrošināta profesionālās informācijas aprīte un profesionālās pilnveides pasākumi.

Bibliotēku nozares darbinieku profesionālās pilnveides nodrošināšanai organizēti:

divi informatīvie mācību semināri, divi praktiskie mācību semināri, viens tematiskais seminārs, inovāciju seminārs, apaļā galda diskusija, informatīva darba sanāksme, četri pieredzes apmaiņas braucieni.

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits
1.	11.12.	Rēzeknes novada pašvaldība	Rēzeknes novada pašvaldības (RNP) Kultūras nodaļa, Europe Direct informācijas centrs	Darba sanāksme	2

			Austrumlatgalē		
2.	07.12.	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	SIA „Baltijas Datoru akadēmija”	„Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi risinājumi”	8
3.	04.12.	Valmieras integrētā bibliotēka, Kocēnu pagasta 1. bibliotēka, Madonas novada bibliotēka, Barkavas pagasta bibliotēka	Europe Direct informācijas centrs Austrumlatgalē, Rēzeknes novada pašvaldības (RNP) Kultūras nodaļa,	Rēzeknes reģiona bibliotēku darbinieku pieredzes apmaiņas brauciens	6
4.	15.11.	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	Rēzeknes reģiona Galvenā bibliotēka (RGB)	Rēzeknes reģiona bibliotēku darbinieku seminārs	4
5.	06.11.	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Bērnu literatūras centrs, Rēzeknes novada pašvaldība Kultūras nodaļa	Inovāciju seminārs lasīšanas veicināšanas programmām 2018	5
6.	29.10.	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	SIA „Baltijas Datoru akadēmija”	„Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi risinājumi”	8
8.	15.10.	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	Rēzeknes reģiona Galvenā bibliotēka (RGB)	Rēzeknes reģiona bibliotēku darbinieku seminārs	4
9.	03.10.	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	Izglītības un attīstības centrs „EGO”, Rēzeknes reģiona Galvenā bibliotēka	„Emocionālā inteliģence-efektīvas komunikācijas pamats”- profesionālās pilnveides praktisks seminārs	8
10.	14.09.	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	SIA „Baltijas Datoru akadēmija”	„Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi risinājumi”	8

11.	13.07	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	SIA „Baltijas Datoru akadēmija”	„Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi”	8
12.	15.05.	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	Rēzeknes reģiona Galvenā bibliotēka	Rēzeknes reģiona bibliotēku darbinieku seminārs	4
13.	24.04.	Rēzeknes novada pašvaldība	Rēzeknes novada pašvaldības Kultūras nodaļa	Metodiskā diena / Tikšanās un sarunas Vladisava Loča Latgalīšu rakstniecības muzejā	4
14.	10.04.	Rēzeknes pilsētas Centrālā bibliotēka	SIA Tieto Latvija, RGB, Europe Direct informācijas centrs Austrumlatgalē	„Bibliotēku informācijas sistēma ALISE – palīgs informācijas resursu par ES veidošanā un meklēšanā”	8
15.	20.03.	Rēzeknes novada pašvaldība	Rēzeknes novada pašvaldības Kultūras nodaļa	Rēzeknes reģiona novadu bibliotēku darbinieku tematisks seminārs	3
16.	22.02.	Rēzeknes novada pašvaldība	Rēzeknes novada pašvaldības Kultūras nodaļa	Rēzeknes reģiona novadu publisko bibliotēku apaļā galda diskusija	3

Profesionālās aktivitātes / dalība citu rīkotajos pasākumos:

Latvijas Bibliotēku nedēļas “Mainās bibliotēka, mainās sabiedrība” (23.04. – 27.04.) aktivitāšu apkopojums Rēzeknes reģiona novadu bibliotēkās, publicitātes nodrošinājums;

- Sadarbībā ar Rēzeknes reģiona Galveno bibliotēku (Rēzeknes pilsētas Centrālo bibliotēku) atbalstīta un koordinēta Rēzeknes novada pagastu bibliotēku darbinieku dalība:
- 15.06. pieredzes apmaiņas braucienā / izbraukuma seminārā Rīgā ”Latvijas bibliotēkas – Eiropas bibliotēku saimē”. Eiropas Savienības māju, Latvijas Universitātes Dabaszinātņu bibliotēku,

Latvijas Nacionālo bibliotēku apmeklēja seši Rēzeknes novada bibliotēku darbinieki;

- 16.10. Rēzeknes reģiona bibliotēku darbinieku pieredzes apmaiņas braucienā uz Valgas pilsētas bibliotēku un Valgas EDIC, Valkas novada bibliotēku, Gulbenes novada bibliotēku. Ar bibliotēku un EDIC darbu iepazīnās četrpadsmit reģiona bibliotēku darbinieki;
- 24.10. Rēzeknes reģiona bibliotēku darbinieku pieredzes apmaiņas braucienā uz Kauņas apriņķa bibliotēku un EDIC, Kauņas pilsētas bibliotēku. Ar Lietuvas bibliotēku darbu iepazīnās trīspadsmit Rēzeknes novada pagastu un Viļānu pilsētas bibliotēkas darbinieki.
 - Nodrošināta dalība Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) konferencē "21. gadsimta bibliotēka" 12.09. LNB;
 - Organizēta Rēzeknes novada Kaunatas un Maltas pagastu bibliotēku vadītāju dalība Latvijas bibliotekāru biedrības Latgales nodaļas konferencē "Nemateriālā mantojuma popularizēšana Latgales bibliotēkās" 28.09. Krāslavā. Kaunatas pagasta 1. bibliotēkas vadītāja T. Kablanova prezentēja sava pagasta ģimenes vienu no tradicionāliem senču ēdieniem. Krāslavas novada centrālās bibliotēkas apmeklējums.

Rēzeknes novada pašvaldības bibliotēku informācijas speciālista profesionālā pilnveide:

- Latvijas Nacionālās bibliotēkas Kompetenču attīstības centrā apgūta 30 stundu mācību programma "Efektīvs un moderns reģiona galvenās bibliotēkas metodiskais darbs" (marts – aprīlis – maijs);
- 18.10. Reģionu galveno bibliotēku metodiķu seminārs Latvijas Nacionālajā bibliotēkā.

Konsultatīvais darbs:

- Sniegtas individuālas konsultācijas bibliotēku darbiniekiem krājuma uzskaitē, darbā ar BIS Alise moduļiem, elektronisko katalogu, digitālajām kolekcijām.
- Individuālās konsultācijas bibliotēku darba jautājumos sniegtas attālināti pēc pieprasījuma.
- Skolu bibliotekāriem sniegtas individuālās konsultācijas gada statistikas pārskatu veidošanā, Latvijas Digitālās kultūras kartes informācijas sistēmas (LDKKis) datu ievadīšanā.
- Konsultācijas pēc pieprasījuma gada statistikas un teksta pārskatu izstrādē.
- Plānveida konsultācijas jaunajiem bibliotēku darbiniekiem statistikas apkopošanā.

Darba kvalitātes uzturēšana un attīstība bibliotēkās:

- Rediģēti novadu publisko un skolu bibliotēku iesniegtie statistiskie dati Latvijas Digitālās kultūras kartes informācijas sistēmā (LDKKis).
- Veikta publisko bibliotēku gada pārskatu saņemšana un analīze, izveidots reģiona novadu bibliotēku gada darba pārskats, iesniegts Latvijas Nacionālajā bibliotēkā.
- Izstrādāti ieteikumi Gada darba plānu izstrādei publiskajām bibliotēkām.

Projektu koordinācija un citu atbalsta pasākumu nodrošināšana:

- Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) un Valsts Kultūrkapitāla fonda (VKKF) lasīšanas veicināšanas programmas „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” projekta koordinācija novadu bibliotēkās. Reģionā iesaistītas divpadsmit bibliotēkas. Vienpadsmit: Feimaņu, Gaigalavas, Kaunatas 1., Maltas, Rikavas, Stoļerovas, Strūžānu, Vērēmu pagastu publiskās bibliotēkas,

Lūcijas Rancānes Makašānu Amatu vidusskolas bibliotēka un Nautrēnu vidusskolas bibliotēka - Rēzeknes novadā. Dekšāres pagasta bibliotēka Viļānu novadā.

- Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Bērnu literatūras centra lasīšanas kampaņas – “Nacionālā skaļās lasīšanas sacensība” koordinācija. Reģionā iesaistītas divas bibliotēkas.
- UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīklā “Stāstu bibliotēkas” iesaistīta viena bibliotēka.
- Rēzeknes reģiona Grāmatu svētki Silmalas pagasta Gorņicā – organizācijas, koordinācijas, publicitātes nodrošinājums.

Profesionālās informācijas aprites nodrošināšana, publicitāte, u.c.

- Sagatavoti un sniegti apkopojumi par jaunumiem un aktualitātēm bibliotēku nozarē semināros un darba sanāksmēs.
- Regulāra un operatīva Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) un citu institūciju informācijas elektroniska nosūtīšana reģiona bibliotēkām.
- Publicitātes jomā regulāri saņemta, apkopota un sagatavota ievietošanai novada mājaslapā pagastu bibliotēku informācija par plānotajiem valsts mēroga bibliotēku pasākumiem: Digitālo nedēļu, Bibliotēku nedēļu, Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļu u.c.
- Apkopoti bibliotēku statistiskas darba rādītāji publicēšanai Reģiona Galvenās bibliotēkas mājaslapā.
- Semināru dienās organizēti četri grāmatu tirgotāju grāmatu galdi jaunu grāmatu iegādei.
- Sagatavots un iesniegts raksts Rēzeknes novada pašvaldības informatīvajā izdevumā (Nr. 4/07.09.) “Rēzeknes novada bibliotēkas – ikdiena un perspektīva”.
- Izveidotas un sniegtas informatīvajos semināros un darba sanāksmēs tematiskas prezentācijas: “Ideju mozaīka”, “21.gadsimta bibliotēka:

konferences materiālu apskats”, “100 lasītākās grāmatas par Latviju Rēzeknes reģiona publiskajās bibliotēkās”, “Lasīšanas dienas fotomirkļi”.

- Latvijas simtgades Lasīšanas veicināšanas maratona “100 lasītākās grāmatas par Latviju” rezultātu apkopošana reģiona novadu publiskajās bibliotēkās. 28.novembrī noslēguma Lasīšanas dienas **“Kopā. Veltījums Latvijai”** izsludināšana un koordinēšana Rēzeknes reģiona novadu bibliotēkās, publicitātes nodrošinājums. Lasīšanas zibakcijas laikā apmeklētas Maltas un Nautrēnu pagasta bibliotēkas.

Darbu veicina sadarbība ar Reģiona Galveno bibliotēku, kura pilda reģiona metodiskā centra funkcijas un nodrošina līgumā noteiktos pakalpojumus.

Nākamā perioda prioritātes - bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides un tālākizglītības veicināšana, bibliotēku vizitācijas (netika izpildīts pārskata periodā), jauno darbinieku konsultatīvais atbalsts, stratēģiskās plānošanas perioda 2019.- 2021. dokumentu izstrāde deviņpadsmit pagastu bibliotēkās.

Apkopoja

V.Viša
Rēzeknes novada pašvaldības
bibliotēku informācijas speciāliste
26.02.2019

PIELIKUMI

1.pielikums Gada spilgtākie mirkļi fotogrāfijās

*Retro fotostūrītis Latvijas simtgadei
Kaunatas pagasta 1. bibliotēkā*

*Svinīgs mirklis Feimaņu pagasta bibliotēkā –
P. Apiņa grāmatas
«LATVIJAI-100» dāvināšana*

*Diskusija "Dialogi par Eiropas nākotni"
RGB*

Pasaules laikrakstu izstāde Grāmatu svētkos

“Maltas sievietes ceļā uz Dziesmusvētkiem” – muzikālā pēcpusdiena Maltas pagasta bibliotēkā

Ilzeskalna bērnu sveiceni dzimtenei lielajā jubilejā

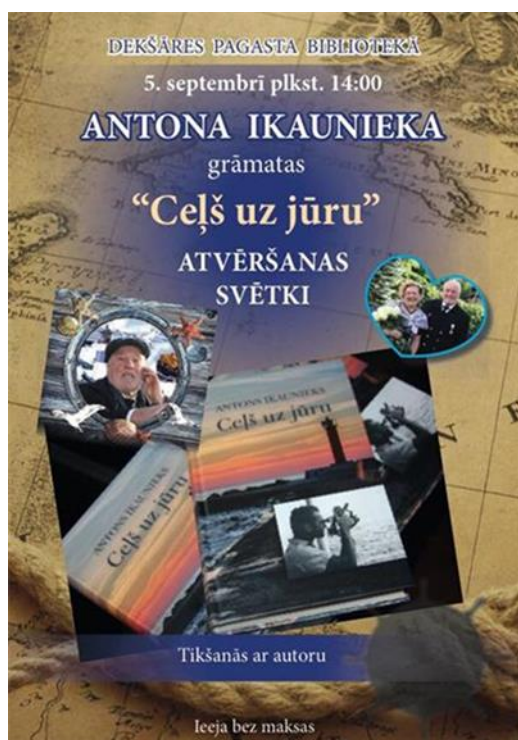

Latvijas simtgadei veltīta radošo darbu izstāde „Sarkans. Balts. Sarkans” Viļānu pilsētas bibliotēkā

Vislatvijas Skaļās lasīšanas sacensības nacionālajā finālā LNB

*Projekts “Mūsu mazā bibliotēka” Vērēmu
pagasta bibliotēkā*